

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus IV. Quinam sint Effectus prædestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Ita quoque in negotio prædestinationis discurrendum; falsum quippe est, quod si DEUS scit te salvandum, quidquid egeris, salvaberis: falsum quoque est, quod si DEUS scit te non salvandum, non salvaberis, quamvis enim in intentione prior sit voluntas dandi gloriam, quam merita & gratiam, non tamen DEUS vel scit & vult te salvari sine meritis tuis, vel non salvari sine demeritis tuis, tuæ liberæ voluntati subiectis. Cùmque nescias, quid de hac re inscrutabilis DEI sententia decreverit, ea tibi media sunt adhibenda, quæ nôsti conducere ad salutem, ea fugienda, quæ scis contraria salutem.

Neque hæc explicatio prædestinationis desperationem ingerit, sed ad spem & humilem fiduciam in DEO ponendam animat, ut magis de Divina bonitate, quam propriis meritis quisque confidat.

Ita agnoscit S. Augustinus de prædest. SS. c. 11. *Miror homines infirmitati suæ se malle committere, quam firmitati promissionis DEI, sed ignota est mihi de me ipso voluntas DEI. Quid ergo? tuane tibi voluntas de te ipso certa est, qua ni-*

*mirum ita mutabilis est, ut, qui videtur stare, videatur, ne cadat. Cùm igitur utraque incerta sit, cur non homo firmitati fidem suam, charitatēque committit? Et de bono persev. c. 17. Videant, quale sit, quod sibi (qui ex prædicatione gratuita prædestinationis scandalum capiebant) persuadent, nempe prædicatione prædestinationis audientibus plus desperationis, quam exhortationis afferri: hoc est enim dicere, tunc de sua salute hominem desperare, quando spem suam non in seipso, sed in DEO didicerit ponere. Hæc S. Pater. Non est igitur frustraneus labor noster, cùm ille ipse labor, quem querendæ salutis impendimus, medium sit ad salutem, & inter signa Divinæ prædestinationis collocandus, sicut etiam intermissio curæ & laboris pro tua salute, inter signa est reprobatorum, de quibus Psal. 72. *In labore hominum non sunt. De executione potius, quam de intentione prædestinationis debemus esse solliciti. Unde licet DEUS elegerit sine meritis, quia tamen coronat ex meritis, curandum (hortante Apostolo 2. Petri 1.) ut per bona opera certam vocationem faciamus.**

ARTICULUS IV.

Quinam sint effectus prædestinationis?

SUMMARIUM.

1. *Conditiones requisita ad effectum prædestinationis.*
2. *Gloria est medius effectus ipsius.*
3. *Substantia prædestinati non est effectus prædestinationis.*
4. *Neque enim habet debitas conditiones, estque prior intentione dandi gloriam.*
5. *Gratia interrupta per peccatum est effectus prædestinationis.*
6. *Non verò auxilia sufficientia gratia.*
7. *Neque permissio peccati.*
8. *Aliquorum effectuum prædestinationis causatur etiam in prædestinato.*
9. *Exponuntur testimonia S. Doctoris apparetur contraria.*
10. *Gratia reviviscens moraliter est eadem cum gratia interrupta.*
11. *Excipiuntur prima gratia innocentia Adami collata.*
12. *Quomodo iusti omnia cooperentur in bonum?*

§. I.

Enumerantur effectus prædestinationis.

Effectus prædestinationis sunt beneficia ad consecutionem vitæ æternæ à DEO efficaciter preparata; quæ proinde triplicem requirunt conditionem. Prima est, ut sit aliquod bonum, quod à DEO provenit volente dare gloriam. Secunda, ut detur ex sola efficaci intentione dandi vitam æternam; siquidem per illa certissimè liberantur, quicunque liberantur, neque efficax DEI intentio suo effectu frustrari potest. Hinc præcipui prædestinationis effectus sunt gratia & gloria, insinuati in definitione Augustiniana prædestinationis. Gratia quidem per ly *beneficiorum*; gloria verò per ly *liberantur*, ipsa quoque

gloria est finalis liberatio à massa perditionis, in qua per originale peccatum jacet omnis homo.

Neque refert, quod consecutio gloriæ sit finis prædestinationis; hinc enim plus non inferitur, quam quod gloria non sit immediatus, sed medius tantum effectus prædestinationis, præparatio quippe efficax mediorum per ipsa media pertingit ad finem. At nunquid gloriæ futuritio jam supponitur in electione ad gloriam; quomodo ergo potest esse prædestinationis effectus? Respondeo, futuritionem inchoativam & incompletam gloriæ in Decreto intento supponi; non autem futuritionem completam; hæc quippe decreto executivo perficitur.

His positis. **Quæritur primò. An substantia prædestinati sit effectus prædestinationis?**

Respondeo cum Contentione contra Godoy pluresque Thomistas, propriè loquendo non esse, prout videtur sentire S. D. lect. 3. in ep. ad Rom. dicens: *Relinquitur ergo, quod prædestinatio dicatur propriè eorum solius, qui sunt supra naturam.*

Ratio est primò: Ut aliquid propriè sit effectus prædestinationis, debet ex efficaci intentione dandi gloriam à DEO conferri & poni in electo, tanquam medium per se conducentem ad consecutionem gloriæ, sed has conditiones non habet substantia prædestinati, ut patet, ergo non est propriè effectus prædestinationis. Idem dixeris de donis purè naturalibus ob omnimodam paritatem rationis.

Secundò. Quod præsupponitur ad voluntatem consequentem & efficacem intentionem dandi gloriam, non potest esse effectus ipsius: sed substantia prædestinati præsupponitur ad voluntatem consequentem & efficacem dandi gloriam: ergo non est effectus ipsius. Minor probatur. Electio hominum ad gloriam præsupponit prædestinationem

nem Christi; ista verò lapsus generis humani per peccatum originale, cui DEUS vult succurrere voluntate antecedenti; ideòque decrevit Incarnationem Christi: ergo præsupponitur ante electionem ad gloriam voluntas creandi genus humanum. Unde & D. August. ep. 105. *Christus non pro illis ut homines conderentur, sed pro impiis mortuus est, ut justificarentur.*

5. Quæritur secundò. An gratia interrupta per peccatum & per penitentiam reviviscens sit effectus prædestinationis?

Respondeo affirmativè: nam huic gratiæ in æterna vita respondet specialis gradus gloriæ; nec proinde aliquid deest de conditionibus ad effectum prædestinationis requisitis.

6. Quæres tertio. Idémne dicendum de auxiliis gratiæ merè sufficientibus?

Respondeo negativè. Illa quippe auxilia gratiæ sunt effectus prædestinationis, quæ certò & per se conducunt ad consecutionem gloriæ, sed auxilia merè sufficientia, neque certò, neque per se conducunt ad consecutionem gloriæ, eò quòd sint communia reprobis & electis, neque habeant infallibilem connexionem cum gloria; cum pertineant non ad voluntatem consequentem, sed antecedentem, quæ ipsum gloriæ finem efficaciter non intendit. Ideo D. August. l. de prædest. SS. c. 16. illam vocationem electorum pro effectu prædestinationis agnoscit, quæ est certa secundum propositum. *Peccat DEUS, inquit, prædestinatos multos filios suos, & non eà vocatione, quæ vocati sunt, qui noluerunt venire ad nuptias, sciens, esse quandam certam vocationem eorum, qui secundum propositum vocati sunt.*

7. Quæres quartò. Sitne permissio peccati in electis effectus prædestinationis?

Respondeo negativè. Ratio est. Omnis effectus prædestinationis est beneficium supernaturale ex voluntate consequente & providentia speciali à DEO datum & per se conducens ad consequendam gloriam: atqui permissio passiva peccati, quæ est carentia gratiæ, ex qua infallibiliter sequitur lapsus in peccatum, de se potius est pœna, quàm beneficium, neque pertinet ad voluntatem beneplaciti & providentiam specialem, atque quantum est ex se magis conducit ad damnationem, quàm vitam æternam: ergo non potest propriè dici effectus prædestinationis.

8. Quæres quintò. An ad aliquos effectus prædestinationis detur causa in ipso electo? Respondeo, ad aliquos effectus dari causam in ipso electo, non verò ad omnes. Ratio primi est; quòd aliqua gratia cadat sub merito ipsius prædestinati; unde boni operis intuitu sæpè à DEO confertur ulterior gratia. Ratio secundi est; quia non omnis gratia cadit sub merito, nempe prima, & ultima perseverantiæ finalis, de qua Theologi in Tract. de gratia. Ex quo etiam deduces, quòd unus alteri aliquos effectus prædestinationis etiam primam gratiam, ut Stephanus Paulo, de congruo mereri possit.

§. II.

Solvuntur objectiones.

9. Objic. primò authoritatem S. D. hinc a. 8. in arg. sed contra probantis prædestinationem

juvari precibus Sanctorum, ex eo, quòd Genes. 25. precibus Isaac DEUS annuit, ut Rebecca conciperet Jacobum. Addit in c. *Ita prædestinatio salus alienius, ut etiam sub ordine prædestinationis cadat, quidquid hominem promovet ad salutem, vel orationes propria, vel aliorum, vel alia bona, vel quidquid huiusmodi, sine quibus aliquis salutem non consequitur.* Et in 1. dist. 41. q. 1. a. 4. *Unde secundum hoc omnis causa, cuius operatio interveniente completur effectus prædestinationis, dicitur prædestinationem juvare.* Et ibidem in c. dicit. *quòd motus cali & omnes causa naturales juvant prædestinationem, inquantum eorum effectus perferitur generatio & sustentatio electorum.* Quod etiam videtur significasse Apostolus Rom. 8. dicens: *Diligentibus DEUM omnia cooperantur in bonum.*

Respondeo, ex his omnibus non plus inferri quàm quòd hæc enumerata concurrant ad effectum prædestinationis, non autem, quòd omnia sint effectus ipsius. Bonus igitur usus bonorum naturalium est propriè effectus prædestinationis, cui ipsa dona naturalia & substantia prædestinati per modum materiæ, subjecti, & occasiois deserviunt; alioquin aequè prædictis, quàm prædestinatis communia. Cæterum si contendas, hæc omnia, quæ quoquò modò concurrunt, & prædestinatis extrinsecè à DEO ordinantur in finem salutis, esse prædestinationis effectus minus proprios, quaestio erit de nomine.

Objicies secundò. Gratia reviviscens, & influens in consecutionem gloriæ, non est eadem numero cum illa gratia, quæ fuit destruda per peccatum: ergo gratia interrupta & destruda non est effectus prædestinationis.

Respondeo. Non est eadem numero gratia physicè & materialiter, concedo; moraliter & formaliter, quantum ad æquivalentiam cum priori in iure ad gloriam æternam, nego.

Instabis. Prima gratia Adami habita in statu innocentia, & postea per peccatum perditam, non fuit effectus prædestinationis; quamvis eadem ut recuperata per penitentiam fuerit effectus prædestinationis: ergo gratia interrupta per peccatum, non rectè dicitur effectus prædestinationis.

Respondeo. Hoc esse Speciale in gratia innocentia, quam Adamus habuit, quòd ista non fuerit Adamo collata ex efficaci intentione illum glorificandi, neque ordinata ad perseverantiam finalem; unde ut sic non est effectus prædestinationis; quatenus verò reparata ex merito Christi sic conferebatur ex intentione efficaci glorificandi Adamum. At verò gratia alterius prædestinati, quantumvis per peccatum interrupta, confertur tamen ex efficaci intentione eundem glorificandi.

Ais. Gratia non nisi ut reparata influat in effectum gloriæ, distinguo. Ut reparata influat, ut reparatio sit formalis ratio influendi, nego; conditio sine qua non, concedo, de quo in Tract. de reviviscencia meritorum.

Objicies tertio. Quidquid à DEO preparatur electis ex intentione beatitudinis ipsius conferenda, est effectus prædestinationis: sed permissio peccati preparatur electis ex intentione ipsius conferendi æternam beatitudinem: ergo permissio peccati est effectus prædestinationis. Minor pro-

probatur. nam Psal. 118. David: *Bonum mihi, quia humiliasti me.* & glossa ex D. Augustino de lapsa ad illud c. 8. ep. ad Rom. *Diligentibus DEUM omnia cooperantur in bonum: usque adeo omnia, ut si qui eorum deviant, & exorbitant, etiam hoc ipsum faciat eis proficere in bonum, quia humiliores redeunt atque cautiores.*

Respondeo. Etiam ex his plus non probati, quam quod bonus usus electorum, quo ex occasione lapsus in peccatum resurgunt fortiores, esse effectum prædestinationis, non ipsam permissionem lapsus, quæ ex se non est beneficium, est

communis reprobis & electis, & pertinet ad providentiam generalem etiam quoad materiale peccati, non ad speciale.

In forma nego minorem: non enim permissio peccati præparatur electis, siquidem præparatio significat supernaturale beneficium, quod per specialem providentiam ex intentione conferendæ salutis electo confertur, permissio autem peccati non est ex voluntate speciali & positiva beneplaciti, sed ex voluntate solum permissiva & generali.

DISPUTATIO XIX.

DE

Providentia reprobante.

Prædestinationi Doctor Angelicus art. 3. subnectit reprobationem: nam & ipsa pars Providentiæ Divinæ est, & cum oppositorum eadem sit disciplina, examinata naturâ prædestinationis subnectenda est consideratio reprobationis, quam Magister in 1. dist. 4. definit, quod sit *præscientia iniquitatis quorundam, & præparatio damnationis eorundem.* Et rursus: *præscientia malitiæ in quibusdam non finiendæ, & præparatio pœnæ non terminandæ.* De qua proinde fit

ARTICULUS I.

An reprobatio habeat sui causam in reprobo?

SUMMARI A.

1. Congruentia reprobationis.
2. Est pars altera providentiæ formaliter consistens in actu imperii.
3. Divisa reprobationis in positivam & negativam.
4. Reprobatio positiva sequitur prævisionem demeritorum.
5. Reprobatio negativa præcedit prævisionem peccati personalis in reprobo.
6. Permissio peccati personalis est effectus reprobationis.
7. Nemini fit injuria per reprobationem negativam aut propria demerita.
8. An reprobatio negativa pro causa habeat peccatum originale?
9. Comparativa reprobatio non habet aliam causam, quam rationabilem DEI voluntatem.
10. Ad reprobationem negativam per se sufficit titulus beneficii indebiti.
11. Probabile est de facto in hominum reprobatione accepisse titulum peccati originalis.
12. Autoritati S. Augustini jungitur autoritas D. Thomæ.
13. Quomodo originale dici possit effectus reprobationis?
14. Originale est adæquata causa reprobationis ex S. Augustino.
15. Et ratione.
16. Exponitur mens Concilii Trid. quomodo nihil damnationis sit in regeneratis.
17. Non sequuntur ex nostra sententia duæ contrariæ voluntates in DEO.

§. I.

Reprobatio positiva præsupponit demerita reprobi.

Aliquas creaturas rationales reprobari h. e. ad æternam supplicia deputari tam ex hominibus, quam Angelis, aperte constat ex Matth. 25. *Ita maledicti in ignem æternum, qui præparatus est diabolo, &c.* & pluribus aliis Scripturæ locis. Cujus rei congruam rationem reddit S. D. hic q. 23. a. 3. quod sicut ad generalem providentiam pertinet, aliquem defectum in rebus permittere, ita spectet ad specialem providentiam, ut non tantum aliquos ordinet in vitam æternam, sed etiam præcipue ad manifestandam magnitudinem suæ misericordiæ in electis, gratiæ necessitatem, arbitrii creati defectibilitatem, suæque justitiæ pulchritudinem, ut permittat aliquos ab isto sine vita æterna deficere. quæ ratio delumpta est ex Apostolo: Rom. 9. dicente: *DEVM sustinuisse in multa patientia vasa iræ, apta in interitum, ut ostenderet divitiis gloriæ suæ in vasa misericordiæ.*

Ex iis quoque, quæ de prædestinatione sunt dicta, constat, reprobationem positivè acceptam esse partem objectivam Divinæ Providentiæ; sicut enim effectus glorificationis aliquorum debet præexistere in Divina Providentiâ prædestinante; ita effectus damnationis aliquorum in Divina providentiâ reprobante: quæ de causa etiam consistit formaliter in actu immanente intellectus practici (quem imperium vocamus) permissionem peccati & finalis impœnitentiæ ordinantis in